

አር ኤክስ
 ክትባታት ንኖትኩም
 11-12 ዝዕድሚኡም
 ✓ ቲዳብ
 ✓ ኤች ፒ ሺ
 ✓ ሚኒንጆርካል

HUMAN PAPILOMAVIRUS (HPV)

ኤች ኣይ ቪ ቫይረስ ካብቶም ልሙዳት ካንሰር ዘስዕቡ እዮም። እቲ HPV ክትባት ናይ ካንሰር መከላኸሊ እዩ፣ እቲ ጅልፊ ድማ ንስኻ ኢኻ።

እቲ ናይ HPV ክትባት ካብ እቶም መጥቃዕቲ ዝበሃሉ ናይ HPV ሕማማት ዝከላኸል እዩ። እቲ ክትባት ዉሑሱን ዑዉትን ከይኑ ንክልቲኦም ጾታ ንወድን ንጻልን ዝምከር እዩ ኣብ 11 ስካብ 12 ዓመት።

እቲ ናይ HPV ክትባት ካብቶም ልሙዳት ዝተብሃሉ ናይ ሰባት papillomavirus ዝከላኸል እዩ፣ እቲ ቫይረስ ድማ ካብቶም ናይ ካርቪካል ካንሰርን ናይ ጅግል 90 ፕረሰንት ዘስዕቡ እዮም። ወዲን ጻልን ሙሉእ ብሙሉእ ዉሑሳት ክኾኑ ተኸታትሊ ኩትባት ክወስዱ ኣለዎም። እቲ ክትባት ብዝበለጸ እዩ ዝሰርሕ ኣብቲ መጀመርታ ጉርምስና ክወህብ እንከሎ፣ እቲ ክትባት ክዳቢ ምግባር እዚ ማለት ድማ ዝሓሸ ምክልኻል ማለት እዩ እቲ ውልድኩም ክዳቢ እንከሎ.

ን ጥዕና ኣለዎኻ ኣዘራርብ
 ብዛዕባ ክትባትካ ለምዓንቲ ተዘራረብ።
 ንጽቡቕ ሂወት ተኸተብ!

ሕቶ እንተሃሊኻ፣ ብክብረትካ ናብ ወሃቢ ክንክን ጥዕና ወይ ከዓ Iowa ናይ ጥዕና ህዝባዊ ክፍለ ባዚ ደዉል

1-800-831-6293

<http://idph.iowa.gov/ImmTB/Immunization>

ንተወሰኺ ኣበሬታ ኣብ ክትባትን ሕማማትን ብክብረቶም ባዚ ይርከቡና :

www.immunize.org • www.cdc.gov/vaccines/teens
www.vaccine.chop.edu • www.aap.org

ሕማም መንሸሮ ክትከላኸሎ ትክእል ኢኻ

ወለድን በዓል ሞያ ክንክን ጥዕናን ዋና ቁልፊ ኣብ ተኸላኸልቲ HPV ካንሰር ካብቲ ገሮሙሳ እዮም።

HPV እንታይ እዩ?

HPV ዳርጋ ኩሉ ሰብ ኣብ ሂወቱ ሃይ ግዜ ዝሕዝ ቫይረስ እዩ። HPV ብ ጸታዊ ርክብ ዝስፋሕፋህ ኮይኑ ብዝበኣሰ ከዓ እቲ ሕሙም ምልክታት ዘየርኡ እንተኾይኑ እዩ። ቡዙሕ ግዜ፣ እቲ HPV ቫይረስ ይመሓለለፍ እሞ እቶም ዝሓለፍሎ ሰባት እዉን ከም ዝሓዘም ኣይፈጡን። ኮይኑ ግና፣ እቲ HPV ክጽንዕ እንከሎ፣ ናይ ጅግላ ውይ ከዓ ካንሰር ሕማማት ከምጽእ ይኸእል እዩ። ካንሰር ቡዙሕ ግዜ ኣብ HPV ዝሓዘ ሰብ ክኸሰት ዓመታት እዩ ዝወስድ።

HPV ቡዙሃት ሰባቤናት ኣለዉዎ ኣብ ሰባኣይን ሰባይትን፡

- ናይ ዉሽቲ ቱቦ ኣንስተይቲ ብልዕቲ ካንሰር
- ናይ ዉሽጣዊ ኣንስተይቲ ብልዕቲ ካንሰር
- ናይ ኣንስተይቲ ብልዕቲ ካንሰር
- ናይ ሙሃንቱስ ካንሰር
- ናይ ተባዕታይ ብልዕቲ ካንሰር
- ናይ ኣፍ ካንሰር (ካንሰር ኣብ ድሕሪት ጎሮሮ, ኣብቲ ሃናትን ኣብ መጀመርታ መልካስካን እዉን)
- ጅግል
- RECURRENT RESPIRATORY PAPILOMATOSIS (RRP) (ናይ ጅግል ኣብ ጎሮሮ ዝወጸሉ ዉሑድ ኩነታት)

ኣስታት 79 ሚሊዮን ኣሜሪካዊን ብ HPV ዝተትሓዙ ፣ከሙኡ እዉን 14 ሚሊዮን ሓደሽቲ ብብዓመት ዝተትሓዙ እዮም። ብምጽግጋዕ 33,000 HPV-ዝተትሓዙ ካንሰር ካንስር ኣብ US ይረኣ። ከምኡ እዉን 12,600 HPV-ዝተትሓዙ ካንሰር ደቂ ተባዕትዮ።

ናይ ኣሜሪካ ካንሰር ማሕበር (ACS) ሓደሽቲ ኣብ U.S ዘሎ 12,000 ናይ ኣንስተይቲ ብልዕቲ ካንሰር ጉዳያት ይከላኸሉ ከምኡ እዉን በዚ ሕማም እዚ ኣስታት 4,000 ኣንስቲ ይሞታ። ዓለም ለኸዊ፣ ኣንስተይቲ ብልዕቲ ካንሰር ካብ እቶም ሉሙዳት ካንሰር ሓደ ኹይኑ ብ ጅጽሪ ብዓመት ካብ 470,000 ሓደሽቲ ዝተሓዘ 233,000 ዝሞታ እዩን።

HPV ምክልኻል

እቲ ናይ HPV ክትባት ካብ ናይ ሰባት papillomavirus ንምክልኻል እቲ ቐንዲ እዩ። እቲ ተኸታታኣሊ ክትባት ዝገበር ሰብ ናይ HPV ምክልኻል ዓቕሚ ይህልዎ። በዓል ሞያታት ክንክን ጥዕና ናይ ክትባት ኩነታት ንወዲን ጻልን ክብ 12 ስካብ 13 ዓመትን ስካብ ጉርሙስና ዘሎ ግዜ ክህሊ ይመኽሩ።

ክንደየናይ መጥን እዩ ዝድል ብኸምይ ትልሚ እዩ ኽ

እቲ ናይ HPV ክትባት ካብ ክልተ ወይ ከዓ ሰለስተ መጠን ብኸትትል ስካብ 6 እውርት ምስ ካልኣት ክትባት ብተነሳሳሊ ግዜ እዉን ክዉሰድ ይኸእል እዩ። ሙሉእ ናይ ተኸታታሊ HPV ክትባት ን ሙሉእ ዉሕስና ጠቓሚ እዩ። እቲ ክትባት ብዘበለጸ ዝሰርሕ ካብ እቶም ዓበይቲ ኣብ እውን (11-12 ዕድሙ) እዩ።

እቲ ናይ HPV ክትባት ዉሑስ ድዩ?

እቲ ናይ HPV ክትባት ዉሑሱን ዑዉቱን እዩ። እቲ ናይ መጀመርታ HPV ክትባት እብ 2006 እዩ ነይሩ፣ ድሕሪኡ ልዕሊ 40 ሚሊዮን ናይ ክትባት ወሰድቲ እዩም። ምስ እቲ HPV ክትባት ዝተትሓዙ ናይ ዉህስና ዘጭናንቕ ነገር ይለን።

ኮይኑ ግና፣ ናይ ምምሳጥ፣ ክትባት ገለ ጉድኣታት ክህሉዎ ይክእሉ እዮም። እቶም ሓደ ጉድኣታት ክትባት HPV ድማ ኣብቲ ክትባት ዝወሃቡሉ ግዜ ንእሽተይ ምሕባት፣ ንእሽተይ ረስኒን ሕማም ርእስን እዮም። ንእሽተይ ሰባቤናት ዘጋጥም ኹይኑ ዝግምነት እዩ እዉን። ከቢድ ሰባቤን ኣዘዩ ዉሑድ እዩ።

ክትባት ካብ እቶም ንዉሕስና ሓደ ዝኾነ ነገር እዩ። U.S. ኣብ ታሪኻ ዉሑስ ዝኾነ ክትባት HPV እዩ ዘለዎ። ቕድሚ ክትባት ፍቓድ ምርካብ ናይ ዓመታት መጽናዕቲ እዩ ዝግበር። ኣብ ጥቕሚ ምስ ወዓለ፣ ክትባት ብተኸታተሊ ዉሑሱን ዑዉቱን እዩ ኮይኑ ጸኒሑ። ኩሉ ክትባት ዝወስድ ሰብ እቲ ጥቕምን እቲ ሰባቤንን ክፈልት ኣለዎ። ዝኾነ ይኹን ጥያቄ ወይ ሓስብ ምስ እቲ በዓል ሞያ ክንክን ጥዕና ምዝርራብ።

ሓገዝ ኣሎ ዶ ምስ እቲ ክትባት ዝተትሓዙ?

እቲ ናይ ዉሕስና ጥዕናካ እዩ ናይ HPV ክትባት ወጻዚ ዝሸፍነልካ እንተኾይኑ ኣረጋግዝ። ዉሑድካ ናይ ጥዕና ዉሕስና እንተዘይሃሊዎ ወይ እቲ ወጻኢ ክትባት ዝሸፍን ናይ ጥዕና ዉሕስና እንተዘይሃሊዎ፣ ነቲ ናይ ወሃቢ ክንክን ጥዕና ክትባት ቐልዑ (VFC) ተይቐ፣ እቲ ናይ VFC ትልሚ ናይ ካብ ዉልይት ስካብ 18 ዓመት ናይ ክትባት ግልጋሎት ይህብ።

ናይ ዉልድካ ክትባት ቕዳሕ

ናይ እቲ ክትባት ቕዳሕ ኣብ ዉሑስ ቦታ ምቕማት ጠቓሚ እዩ። ናይ እቲ ክትባት መርትዖ ጠቓሚ ክኸዉን ይኸእል። እቲ Iowa ክፍሊ ህዝባዊ ጥዕና ናይ ጥዕና ክትባት ቕዳህ ወረቐት ኣየስተኻኽልን። ኮይኑ ግና፣ ናይ ክትባት ቕዳሕ ናብቲ ጸናሒ መቐመቲ ናይ Immunization Registry Information System (IRIS) ዝተብሃለ electronic database ይቐመጥ።

IRIS ናይ ህዝባዊ ቕዳሕ እቶም ወለዲ ወይ ዓበይቲ ናይ ዉሑድም ቕዳሕ ዘርኡ ኩነታት እዩ ኣብ <https://iris.iowa.gov>። እቲ ቕዳሕ እንተዘይረኽቡ፣ ነቲ ወሃቢ ክንክን ጥዕና ብምጥያቕ እቲ ቕዳሕ ናብ IRIS ክኣቲ ምሕታት።

ዓመታዊ ኣብ 33,000 ኣሜሪካዊያን HPV ካንሰር ዩስብ
እዚ ማለት ብምጽግጋዕ 1 ሰብ
ኣብ ሕድሕድ 16 ደቓይቕ ማለት እዩ